

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. Милен Замфиров Замфиров, д.н.

на представените трудове за участие в конкурс

за заемане на академична длъжност „ДОЦЕНТ“

В област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика (Специална педагогика) обявен от Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас в ДВ, бр.91/ 29.10.2024г.

Като председател на научното жури по настоящия конкурс (Заповед на Ректора на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас № 447/27.12.2024 г.), съгласно чл. 4, и чл. 25 от ЗРАСРБ, чл. 57 ал. (1) и ал. (2) от Правилника за неговото прилагане, както Чл. 68. ал.(1) от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас, представям настоящата рецензия.

В конкурса за „доцент“ за нуждите на катедра „Педагогика“ към Факултет за обществени науки, като единствен кандидат участва гл. ас. д-р **Калоян Иванов Дамянов**

1. Информация за кандидата

Калоян Дамянов е доктор по специалност "Специална педагогика", като е защитил на 4 септември 2013 г. в Тракийски университет - Стара Загора дисертация на тема "Създаване и организиране на подкрепяща среда за интеграцията на деца и ученици със специални образователни потребности" под научното ръководство на проф. д-р Владимир Радулов. Той е завършил бакалавърска степен по "Специална педагогика" през 2003 г. и магистърска степен по "Специална педагогика-логопедия" през 2012 г., също в Тракийски университет. Притежава още две магистърски степени: "Педагогика на социализацията на децата в риск" с професионална квалификация "социален педагог" от Великотърновски университет „Св. Св. Кирил и Методий“ (2005 г.) и "Етнология и културна антропология" от Софийски университет „Св. Климент Охридски“ (2024г.). Допълнително, той има следдипломна квалификация по „Ерготерапия в приобщаващото образование“ от Нов български университет (2023г.).

Професионалният път на кандидата е изцяло обвързан с научното и приложно поле в областта на специалната педагогика и граничните ѝ области. Към настоящия момент от септември 2023г. Калоян Дамянов е главен асистент в професионално направление 1.2. Педагогика (Специална педагогика-приобщаващо образование) в катедра „Специална педагогика“ във Факултета по науки за образованието и изкуствата на Софийски университет „Св.Климент Охридски“. Преди

това кандидатът е хоноруван преподавател в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Нов български университет и Тракийски университет. От 2024г. той е хоноруван преподавател в Университет „проф. д-р Асен Златаров“-Бургас, където е обявен и настоящия конкурс. От юли 2014г. Калоян Дамянов е назначен от Министъра на образованието и науката за директор на Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование-София-град, а преди това от декември, 2007г. до юли 2014г. е директор на Ресурсен център за подпомагане интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности-Стара Загора. Особена важна част от кариерното развитие на кандидата е, че през 2016г. е определен за национален координатор на Европейската агенция за специални потребности и приобщаващо образование от Министъра на образованието и науката, като в периода 2016-2017г. заема длъжността „Съветник на Министъра на образованието и науката“ по това време се приема новото законодателство в сферата на предучилищното и училищното образование и той активно работи в ресор образователни политики за приобщаване и интеркултурно обучение. Самото начало на професионалния път на кандидата пък е свързано със социалната сфера, като в периода юли 2003-октомври 2005 е началник-отдел „Закрила на детето“ към Дирекция „Социално подпомагане“- Стара Загора.

През 2016г. кандидатът е завършил и стипендиантската обменна програма на Правителството на Сингапур за качество на образованието. Калоян Дамянов през 2012г. участва и успешно завършва обменната програма на Бюрото за образователни и културни въпроси на Държавния департамент на САЩ „Professional Fellows Program“ за насърчаване и общностно организиране на уязвими социални групи.

През 2023г. Калоян Дамянов е отличен и с наградата „Неофит Рилски“ за заслуги в училищното образование от Министъра на образованието и науката.

2. Учебно-преподавателска дейност

Преподавателската дейност на кандидата към момента на провеждане на настоящия конкурс е обвързана с две основни академични институции: Софийски университет „Св.Климент Охридски“ и Университет „Проф.д-р Асен Златаров“-Бургас.

Като главен асистент във Факултет по науки за образованието и изкуствата на Софийски университет „Св. Климен Охридски“, той води лекционен курс „Приобщаващо образование“ в бакалавърски специалности „Специална педагогика“, „Начална и предучилищна педагогика“, „Музика“ и „Медийна педагогика и художествена комуникация“. Освен това провежда и упражнения по „Приобщаващо образование и ресурсно подпомагане на деца с нарушения на интелектуалното развитие и нарушения от аутистичния спектър“ в специалност „Специална педагогика“. Той води и следните курсове в магистърски програми: „Социална рехабилитация и социални услуги с жестов език“ в Магистърска програма: „Жестов език в образованието“,

„Управление на човешките ресурси“ в магистърска програма: „Педагогика на зрително затруднените“, „Приобщаващо образование и ресурсно подпомагане на деца с увреден слух“ в магистърска програма: „Слухово-речева рехабилитация“, „Функционална оценка на специалните образователни потребности“ в магистърска програма: „Специална педагогика и приобщаващо образование“ и „Форми на взаимодействие между училищна и извънучилищна институция“ в магистърска програма „Специална педагогика“ на английски език. Калоян Дамянов води лекционен курс и избираема дисциплина „Педагогика на интегрирането“ за бакалавърска програма: „Социална педагогика“.

В Университет „Проф. д-р Асен Златаров“-Бургас към настоящия момент е хоноруван преподавател, като води лекционни курсове по „Клиника на умствената изостаналост“ в бакалавърска програма „Специална педагогика“ и „Въведение в специалната педагогика“ за специалност: „Социална педагогика“. Освен това провежда упражнения в курсовете: „Педагогика на специалните потребности“ в бакалавърска програма „Специална педагогика“ и магистърска програма „Ресурсен учител“.

3. Научно-приложна дейност

Със заповед на Министъра на образованието и науката гл. ас. д-р Калоян Дамянов е назначен за член на постоянната работна група за мониторинг на законодателството в областта на приобщаващото образование, с отговорност за предлагане на необходимите нормативни промени при възникване на необходимост. В рамките на своята дейност кандидатът разработва и реализира на национално ниво обучителни програми в контекста на проекти като „Подкрепа за приобщаващото образование“, „Силен старт“ и „Подкрепа за успех“, финансирани по Програма „Образование 2021–2027“ на Европейския съюз. Основните насоки на обученията са:

„Прилагане и провеждане на функционална оценка на специалните образователни потребности и/или хронични заболявания.“

„Адаптиране на учебното съдържание за деца в предучилищното образование.“

В изпълнение на възлагателно писмо с изх. № 94-6940 от 07.12.2023 г. на Министерството на образованието и науката (МОН), гл. ас. д-р Калоян Дамянов, в качеството си на директор на Регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – София-град, е натоварен със задачата да ръководи разработването на ръководство за прилагане на скрининг тест за ранно оценяване на риска от обучителни затруднения при деца на възраст от 3 до 3 години и 6 месеца. Това изискване произтича от чл. 9, ал. 2 от Наредбата за приобщаващото образование. Ръководството е успешно публикувано, а през 2024 г. са проведени национални обучения за неговото приложение, организирани от регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование. Кандидатът е участвал активно на всеки етап от процеса.

В научен план, през 2022 г. гл. ас. д-р Калоян Дамянов съорганизира национална научно-практическа конференция на тема „Приобщаващото образование в България – 15 години по-късно“, съвместно с Факултета по науки за образованието и изкуствата на Софийски университет „Св. Климент Охридски“. Конференцията обединява експерти и академични представители от цялата страна, като резултатът е публикуван сборник с доклади.

През февруари 2023 г. Дамянов е основен организатор на Европейската конференция „Ресурсните учители и специалните образователни потребности в приобщаващото образование“. Участници са представители на Европейската агенция за специални потребности и приобщаващо образование, както и водещи специалисти от Великобритания, Германия, България и Северна Македония.

През март 2024 г. кандидатът е главен организатор на международна конференция на тема „Ромската общност и приобщаващото образование – предизвикателства и възможности“. В конференцията участват академични представители от Великобритания, Швеция, Испания, Полша и България, като резултат от нея е публикуван сборник с научни доклади на български и английски език.

През декември 2024 г. гл. ас. д-р Калоян Дамянов се включва в научния проект SUMMIT (Sofia University Marking Momentum for Innovation and Technological Transfer), финансиран от Националния план за възстановяване и устойчивост, компонент „Иновативна България“, Инвестиция 1: „Програма за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация чрез наука и иновации“. В рамките на проекта кандидатът участва в делегация, която посещава Banaras Hindu University във Варанаси, Индия, с цел договаряне на академичен обмен и сътрудничество.

4.Описание на научната продукция и оценка на научните трудове

Наукометрични показатели

Количествените показатели на критериите за заемане на академичната длъжност „доцент“, съгласно Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“-Бургас, са спазени, а именно: 635 точки по показателите А, В, Г, Д и Е, гл. ас. д-р Калоян Дамянов ги покрива и надхвърля. Изпълнението им е, както следва:

Показател „А“ - 50т.

-Защитен дисертационен труд-50т.

Показател „В“- 100 т.

-Хабилитационен труд-монография: 1 бр.-100т.

Показател „Г“- 625 т.

- Публикувана монография, която не е представена като основен хабилитационен труд: 2 бр.-200т.

- Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор" или за присъждане на научна степен "доктор на науките": 1бр.-100т.

- Статии и доклади, публикувани в научни издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Scopus; Web of Science): 3бр.- 90 т.

- Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове: 19 бр.- 175 т.

- Студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове: 3 бр.-45 т.

- Публикувана глава от колективна монография: 2 бр.- 40 т.

Показател „Д“

- Цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове (Scopus; Web of Science): 5 бр.- 75 т.

- Цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране: 7бр.-70 т.

- Цитирания или рецензии в нереферирани списания с научно рецензиране: 3 бр.-15т.

Показател „Е“

- Участие в международен научен или образователен проект: 1бр.-20 т.

- Ръководство на национален научен или образователен проект:2 бр.-60т.

- Ръководство на международен научен или образователен проект: 1 бр.-40т.

- Публикуван университетски учебник или учебник, който се използва в училищната мрежа: 2 бр.-60т.

Описание на научната продукция

За настоящия конкурс гл.ас.д-р Калоян Дамянов представя 31 научни труда (монографии, публикации, учебници и доклади в научни форуми) и участие в 4 научно-изследователски и приложни проекти, от които два международни и два на национално равнище.

Научните трудове включват: Три самостоятелни монографии. Една от които е хабилитационен труд. Една книга, базирана на защитен дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“. Две самостоятелни глави в колективна монография. 25 публикации (студии, статии, доклади), от които 22 самостоятелни и 3 в съавторство, 2 университетски учебници/ръководства, от които 1 самостоятелен учебник и 1 учебно ръководство в съавторство.

Участието в конкурса на кандидата се основава на науча продукция, както следва:

31 научни труда, които не повтарят темата на докторската дисертация и са извън списъка с публикациите от дисертацията за образователна и научна степен „доктор“. В съответствие с областта на висше образование, професионалното направление и научната специалност по обявения конкурс са представени:

1. Една самостоятелна монография (хабилитационен труд) по показател В.3
2. Две самостоятелни монографии, които не са представени като основен хабилитационен труд по показател Г4.1 и Г4.2
3. Една книга, базирана на защитен дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“ по показател Г5.1
4. Две глави от колективна монография, по показател Г.10.1 и Г10.2
5. Три статии, публикувани в научни издания, индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Scopus; Web of Science) две на английски език и една на български език по показател Г.6.;
6. 19 (деветнадесет публикации) публикации от показател Г.7. в пълен текст, от които 16 (шестнадесет) самостоятелни и 3 (три) в съавторство (публикации и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране и индексирани или публикувани в редактирани колективни томове) по показател Г7.
7. Три студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове по показател Г9.
8. Участие като ръководител на един международен образователен проект и два национални научно-образователни проекти. Участник в един международен научен проект.

9. Забелязани са 15 (петнадесет) цитата, от тях както следва: 5 (пет) в научни издания, индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Scopus; Web of Science), 7 (седем) в монографии и колективни томове с научно рецензиране, 3 (три) в цитирания в нереферирани списания с научно рецензиране.

10. Публикуван е един университетски учебник самостоятелно и едно методическо ръководство в съавторство по показател E20

Според характера на научно-изследователската и публикационна активност, основните научни и научно-приложни приноси на изследователската ми работа могат да бъдат обобщени тематично в следните направления:

- Изследвания, фокусирани върху развитието на приобщаващото образование

- Ръководител на проект „Стъпки заедно“ в РЦПППО-София-град, финансиран от УНИЦЕФ-България. Програмата по проекта цели развитие на емоционална интелигентност и развитие на социални умения за предотвратяване и овладяване на конфликтни ситуации сред възрастни и деца, между деца, в училище и в общността.

- Изследвания, насочени към обучителни подходи и терапевтична подкрепа за деца и ученици със специални образователни потребности

- Ръководител на проект „Глас за всяко дете“ в РЦПППО-София-град, насочен към подготовка на специалисти в използване на средства за допълваща и алтернативна комуникация в обучението и подкрепата на децата и учениците със специални образователни потребности в цялата страна. Финансиран от УНИЦЕФ-България.

- Ръководител на проект 2023-2-BG01-KA210-SCH-000179040 "RoboSTEAM4ALL:Подкрепа за професионално развитие на учителите за приобщаващо преподаване и учене на STEAM и роботика за деца с интелектуални и обучителни затруднения", финансиран програма Еразъм+ на ЕС

- Изследвания, разглеждащи социално-педагогическото и интеркултурното взаимодействие в образователната среда.

- Участие в научен проект по Договор BG-RRP-2.004-0008 за финансиране на проект "Sofia University Marking Momentum for Innovation and Technological Transfer" (SUMMIT), Национален план за възстановяване и устойчивост, Програма за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация чрез наука и иновации, изследователска визита и теренно проучване в Banaras Hindu University, Варанаси, Индия

Приносите са с научно – теоретичен, научно – приложен и методологичен характер в отбелязаните области на научни интереси и са отразени в представените резюмета.

Хабилитационният труд "Функционална оценка и интензивност на подкрепата в приобщаващото образование," издаден от Университетско издателство "Св. Климент Охридски", предоставя изключителен принос в областта на образователните науки. Авторът със своя монография представя изчерпателен анализ на функционалната оценка, базирана на Международната класификация на функционирането, уврежданията и здравето за деца и юноши (ICF-CY), и нейното значение за определяне на интензивността на подкрепата в приобщаващото образование. Работата е структурирана в пет глави, които поетапно разглеждат теоретични основи, методологически подходи, приложение на инструментите за оценка, анализ на подкрепата и нейната ефективност. Монографията има значителен теоретичен принос, предлагайки нова перспектива за използване на ICF-CY в контекста на българското образование. Въведението на Картата за функционална оценка, която съчетава международни стандарти с национални особености, е пример за иновативен подход към оценката на специфичните нужди на ученици с различни образователни потребности. Авторът успешно демонстрира как функционалната оценка може да се адаптира и приложи за групи ученици, традиционно оставащи извън рамките на стандартните подходи като децата в риск и с изявени дарби.

Въвеждането на технологии като изкуствен интелект (AI), добавена и виртуална реалност (AR/VR) за подобряване на процесите на оценка и индивидуализирана подкрепа е особено значимо. Предложените роботизирани решения за обучение на деца с увреждания и за подпомагане на тяхното включване в учебния процес са пример за иновативно приложение на нови технологии в образованието. Авторът също така предлага конкретни препоръки и насоки за учителите и ресурсните екипи, които улесняват реализацията на функционалната оценка и подкрепата на терен. Изследването предлага основа за оптимизация на приобщаващите образователни политики в България. Чрез детайлен анализ на регионалните дисбаланси в предоставянето на подкрепа, монографията подчертава необходимостта от равномерно разпределение на ресурсите и подобряване на квалификацията на специалистите. Освен това, акцентира на значението на културната трансформация за изграждане на училищна среда, която премахва социалните бариери и гарантира равен достъп до качествено образование за всички деца.

В заключение, монографията представя значителен принос към развитието на приобщаващото образование чрез подробен теоретичен анализ, практическо приложение на нови методики и технологии, и предложения за социални и политически подобрения в сферата на образованието.

В останалата част от научната продукция кандидатът г.ас. д-р Калоян Дамянов, представя задълбочено изследване на приобщаването на ученици със специални образователни потребности в общообразователната система чрез оптимизиране на подкрепящата среда.

Изследванията му съчетават теоретични основи с практическа насоченост, което ги прави значими в областта на педагогиката и образователната политика. Като реален резултат от неговата дейност се актуализира концепцията за приобщаващо образование в нашата страна, разширява се научната рамка за анализ на подкрепящата среда и се интегрират различни теоретични подходи за по-дълбоко разбиране на динамиката в развитието на децата и учениците със специални образователни потребности.

Работата на Дамянов включва и разработване на индикатори за оценка на подкрепящата среда, които служат за мониторинг и оценка на ефективността на въведените интервенции. Описание на ролите на специалистите в училищната среда улеснява разбирането за взаимодействията и сътрудничеството между различните участници в образователния процес. Предложенията за законодателни промени отразяват ангажираността на автора към оптимизация на условията в образователната система и подчертават значението на приобщаващото образование за намаляване на социалната стигматизация.

Допълнително, Дамянов продължава да разширява своя научен принос с редица публикации, които изследват диференциацията на образователното съдържание чрез функционална оценка на специалните образователни потребности, ролята на регионалните центрове в развитието на приобщаващото образование през последните 15 години и значението на квалификацията на педагогическите специалисти. Тези изследвания подкрепят и допълват основните находки в монографията, демонстрирайки отдадеността на Дамянов към научните изследвания и практическото приложение на теоретичните концепции в реални образователни контексти, което утвърждава неговата репутация като водещ изследовател в областта на приобщаващото образование в България.

Заключение

Направените анализи и констатации относно научните, експертните и преподавателските постижения на кандидата, оценявайки актуалността, значимостта и иновативността на разработките му, въз основа на приведените по-горе анализи и аргументи, свързани с успешната преподавателска дейност, активното участие и ръководство на значими научноизследователски проекти, участието на международни и национални научни форуми и популяризирането на резултатите от научните изследвания в практиката и тяхната висока практико-приложна стойност, ми дават основание да дам убедено положителния си вот за заемането на академичната длъжност „доцент“ от гл. ас. д-р Калоян Иванов Дамянов в професионалното направление 1.2. Педагогика (Специална педагогика)

Рецензент: проф. д-рн Милен Замфиров

05.02.2025г.

**Milen
Zamfirov**

Digitally signed by
Milen Zamfirov
Date: 2025.02.05
17:15:25 +02'00'